

LJUBLJANA ▶ Irena Prijovič iz Združenja nadzornikov o odškodninskih tožbah

Prave sodne prakse še vedno ni

V zadnjem času je vse več slišati o odškodninskih tožbah, bodisi proti upravam družb bodisi proti nadzornikom. Z Ireno Prijovič, generalno sekretarko Združenja nadzornikov Slovenije, smo se pogovarjali o sodni praksi na tem področju. Pravi, da so tožbe delničarjev v obdobju konjunktura redkejša, v času, kot je zdaj, pa bolj pogoste.

▶ **Delničarji Intereurope so na zadnji skupščini sklenili, naj uprava vloži tožbe za povrnitev škode proti upravi in nadzornikom. Ali gre za prvi primer tožb proti nadzornikom?**

“Odškodninske tožbe so bile proti nadzornikom v preteklosti že vložene, čeprav so bile redke. Recimo proti predsedniku nadzornih svetov Darsa in Zavarovalnice Triglav. Pogosteje pa so odškodninske tožbe vložili nadzorniki proti upravam.”

▶ **Je kakšna tožba dobila tudi končni epilog?**

“Prave sodne prakse na tem področju v Sloveniji pravzaprav ni oziroma je skromna, saj iz zavarovalniških vrst pogosto slišim, da je prišlo do poravnave.”

V tujini praksa, pri nas redkost

▶ **Uprava in nadzorniki Intereurope so bili zavarovani za odškodninsko odgovornost. Je to običajna praksa pri nas in v tujini?**

“Pri nas je zavarovanje odgovornosti organov vodenja in nadzora, razen v večjih poslovnih sistemih in družbah, manj pogosta praksa, medtem ko je v tujini to povsem običajno. Med razlogi za to sta bili slabša ponudba ustreznih zavarovanj na našem trgu v preteklosti in neprimerna obdavčitev. V javnosti je pogosto napačno razumevanje, kaj takšno zavarovanje pomeni. Denimo, da potem uprave in nadzorni sveti niso odgovorni. A to ni res. V praksi vemo, da imajo mnogi poklici zavarovano odgovornost že po zakonu kot, recimo, nepremičninski in zavarovalni posredniki, računovodje in podobni. Pogosto se meša tudi kazensko in odškodninsko odgovornost, kjer gre za civilno pravno odgovornost.”

Tožijo lahko vse

ali le nekatere

▶ **Predsednik nadzornega sveta Intereurope Bruno Korelič, pravi, da odškodninska odgovornost**

pri nas ni najbolj natančno opredeljena. Se strinjate?

“Morda gre razlog, zakaj tožbe niso uspešne ali sploh ne izpolnjujejo zahtev za vložitev odškodninskega zahtevka, iskati v zahtevnosti in poznavanju problematike ter dokazljivosti opustitve profesionalne skrbnosti.”

▶ **Je to težko dokazljivo?**

“Za odškodninsko odgovornost morajo biti namreč izpolnjene nekatere predpostavke - protipravno ravnanje, nastanek škode, vzročna povezava med protipravnim dejanjem in nastankom škode ter krivda. Če katera izmed njih ni izpolnjena, zadeva pade. Glede krivde velja načelo obrnjenega dokaznega bremena. To pomeni, da mora toženi nadzornik dokazati, da je ravnal z dolžno skrbnostjo.

Pomembno je, da vemo, da gre pri tem za solidarno odgovornost or-

gana, toženi pa so lahko vsi člani tega organa ali katerikoli izmed njih.”

▶ **Kdo vlaga te zahtevke - uprava ali nadzorniki?**

“Obveznosti in odgovornosti organov vodenja in nadzora urejata zakon o gospodarskih družbah in zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, delno pa tudi delovno pravno področje. Odškodninske zahtevke lahko uveljavlja družba (v njenem imenu nova uprava proti nekdanji ali nadzorni svet proti upravi), delničarji za račun družbe (odškodnina gre družbi) in upniki oziroma stečajni upravitelj v njihovem imenu.”

▶ **Kateri so najpogostejši razlogi?**

“Med razlogi so pogosto sklepanje škodljivih pogodb, oškodovanje upnikov, 'davčna optimizacija' in 'računovodske prevare', menjave uprave, nesorazmerna plačila prek donacijskih pogodb, prenos dejavnosti in sredstev ... Tožbe delničarjev so v obdobju konjunktura redkejša, v času kot je zdaj, pa bolj pogoste.”

SONJA RIBOLICA

Irena Prijovič pravi, da v odškodninskih tožbah pogosto pride do poravnave